

Προσκυνήτριαν· τὸ εἶχε μαντεύσει αὕτη καὶ οὐδὲν φάρμακον ἔθηκεν εἰς τὸ στόμα της. Πρὸς τί ; Ἡ μηδένα ποτὲ ἀπατήσασα ἦτο δυνατόν ν' ἀπατήσῃ ἐαυτήν, τὴν ἐπίσημον ἐκείνην στιγμήν καθ' ἣν ἐμελλε ν' παραστῇ πρὸ τοῦ Αἰωνίου ; Εἶχεν ἤδη παραγγίλει νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ σάβανά της καὶ τὰ κηρία τῆς κηδείας της τὰ ὅποια εἶχε κομίσει ἐκ τοῦ Ἀγίου Τάφου. Εἶχεν ἐγκαίρως προνοήσει περὶ τῆς προικὸς της ἡ ἀγνὴ νύμφη τοῦ Χριστοῦ !...

Τοὺς ἰσχνοὺς βραχίονάς της δίκην στεφάνου ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν της κρατοῦσα ἔμενεν ἄφωνος ἐπὶ ὧρας. Τὸ βλέμμα της ἦτο προσηλωμένον εἰς τι ἐκτὸς τοῦ κόσμου, ὡσεὶ ἤρχισε νὰ βλέπῃ ἤδη τὸ ἄορατον. Αἰφνης κατεβίβασε τὸν ἕνα βραχίονα, ἐκίνησε τὰ χεῖλη, καὶ ἔνευσεν εἰς τὴν ἀνεψιάν της νὰ πλησιάσῃ. Ἐψιθύρισε δύο λέξεις εἰς τὸ οὖς της, αὕτη δὲ τὴν παρετήρησεν ἐκπληκτος καὶ δυσπιστοῦσα· ἄλλ' ἡ ἐτοιμοθάνατος ἐποίησε καταφατικὸν νεῦμα, νεῦμα μὴ ἐπιδεχόμενον ἀντίρρησης, ὡς τελευταίαν θέλησιν θνησκούσης.

Ἐπειγόντως προσεκλήθη ὁ Πολυζῶς, ὅστις εἶχε φθάσει πρὸ μικροῦ ἐκ μακρυνοῦ ταξιδίου· ἐκάλεσεν αὐτὸν πλησίον τῆς κλίνης της καὶ διὰ τῆς ὑποφύχρου χειρὸς της λαβούσα τὴν χεῖρα τῆς νεάνιδος, ἤνωσεν αὐτὴν μετὰ τῆς χειρὸς τοῦ νέου. Λέξιν οὐδεμίαν ἠδυνήθη ν' ἀρθρώσῃ, ἀλλὰ τὸ βλέμμα της παραδόξως φωτισθὲν τὴν στιγμήν ἐκείνην ὠμίλει εὐγλωττότερον τοῦ στόματος.

Ἐπειτα ἐξήπλωθη ἐπὶ τῆς κλίνης της, καὶ ἄνευ σφαδασμῶν, ἄνευ ἀγωνίας, ἡσύχως, ἡδέως παρέδωκε τὴν ἀγίαν ψυχὴν της εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Πλάστου.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ὁ ἥλιος ἔδωκε μεγαλοπρεπῶς· ὕσταταί τινες ἀκτῖνες προσέπειζον μετὰ τῶν φύλλων τῶν δένδρων ἀπὸ τοῦ κήπου ἀνῆρχετο ἡ εὐώδης ἀναπνοὴ τῶν ἀνθέων, ὡς μυροβόλος ἀποχαιρετισμός· πτηνόν τι ἐκελάδει ἄορατον ὑπὸ τὸ φύλλωμα ὡσεὶ ἔφαλλε τὸν ἐπικηδεῖον τῆς Προσκυνητρίας...

* *

Ἀλλὰ διατί τὴν ὕσάτην τοῦ βίου της στιγμήν ἡ Προσκυνήτρια ἐνεθυμήθη τὸν ἔρωτα τῆς μικρανεψιδας της ; Ἡ ψυχὴ της ἔπρεπε νὰ μεταρσιωθῇ πρὸς τὰ ὕψη ὅπου ἐμελλε ν' ἀνοίξῃ ὁ οὐρανὸς πρὸς ὑποδοχὴν της, ὅπου Σεραφεῖμ τι ἐπτερύγιζεν ἀναμένον νὰ δείξῃ αὕτη τὴν πρὸς τὸν Παράδεισον ἄγουσαν, καὶ αὕτη δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποσπασθῇ τοῦ κόσμου καὶ περὶ τὰ γήινα ἐτύρβαζε ;

Πολλῶ βραδύτερον ἐνόμισα ὅτι ἐνόησα τί εἶχε συμβῇ ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Προσκυνητρίας. Ὡς ὁ πνιγόμενος ἐπαναβλέπει κατὰ τὴν ἐσχάτην στιγμήν ὅλον τὸ παρελθὸν αὐτοῦ, καὶ πρὶν τὸν καλῶς διὰ παντὸς τὸ ἀφρίζον κύμα, ἡ μνήμη ἐν ἀστραπιαίᾳ ταχύτητι ἀνελίσσει ἐνώπιόν του ὅλον

τὸ δράμα τοῦ βίου του, ὁμοίως ἔως ἡ Προσκυνήτρια καθ' ἣν στιγμήν ἐμελλε νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπανεῖδεν ἀστραπιαίως τὸ παρελθὸν αὐτῆς. Ἐπανεῖδε τὰ μακρὰ, μακρὰ ἔτη, τὰ χωρὶς ἔρωτα, τὰ χωρὶς θωπείας ὅτε ἐρρίγει ἡ ψυχὴ δι' ἑλλειψίν ἀγάπης, ὅτε, εὐλαβῆς μὲν ἀλλ' ἀκουσίᾳ, ἄνευ αὐθορμητοῦ κλίσεως θεραπείαι τῆς Θεοτόκου ἐπάλαψε μεταξὺ τῆς ἐδῶ ζωῆς καὶ τῆς ἄνω, καὶ ἡ μὲν πίστις ἠγωνίζετο νὰ τὴν ἀναγάγῃ ὑψηλὰ, ἡ δὲ καρδιά προσεπάθει νὰ κρατήσῃ αὐτὴν ἐπὶ τοῦ κόσμου. Ἀνεμνήσθη πόσον σκοτεινὸς τῇ ἐφαίνετο ὁ βίος ὅτε αἱ ὁμηλικαὶ της, καὶ μετ' αὐτὰς αἱ μικραὶ κόραι ἃς εἶχε θωπεύσει εἰς τὴν κοιτίδα των νήπια, μία πρὸς μίαν διηυθύνθησαν πρὸς τὴν εὐτυχίαν—πλοῖα προσορμισθέντα εἰς τὸν λιμένα, αὕτη δὲ μόνη ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἔρημος βράχος θεωρῶν αὐτὰ ἀποπλέοντα. Καὶ ἡ ἀγαθοεργὸς Προσκυνήτρια ἔπραξε τὴν τελευταίαν της ἀγαθοεργίαν· ἡ περὶ τοσαύτης ἐνδεείας μεριμνήσασα κατὰ τὸν βίον της ἐμερίμνησε τὴν στιγμήν τοῦ θανάτου της περὶ τῆς ἐνδεείας τῆς καρδιάς τοῦ ἀγαπητοῦ της ὄντος, τῆς φοβερωτέρας πάσης ἐνδεείας. Καὶ ἔπειτα ἐκλείσεν ἡσύχως τοὺς ὀφθαλμοὺς της.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι τὸ πρόσωπόν της ἐν τῷ φερέτρῳ εἶχεν ἄρρητον γλυκύτητα. Ἡ ἀγαθότης αὐτῆς ἄραγε εἶχε διαχυθῇ ἐπὶ τῆς μορφῆς της ἢ μὴ ἡ Ἀγάπη διελθοῦσα τὴν ὕσάτην στιγμήν διὰ τῆς ψυχῆς τῆς Προσκυνητρίας διέχεεν ἐπὶ τῆς μορφῆς της τὴν θεσπεσίαν αὐτῆς γοητείαν ; . .

ΕΡΑΣΙΓΕΧΝΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Μεγαλητέρα δυστυχία τῶν δυστυχῶν εἶνε ὅταν οὗτοι ἔχωσι μνήμην ἐξαίρετον.

Εἷς τινες ἀνθρώπους μειδιᾷ ἡ τύχη, ἀλλὰ μόνον . . ὅπως δείξῃ εἰς αὐτοὺς τοὺς ὁδόντας της.

Οὐδεὶς ἵσταται τόσον ὑψηλὰ, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἀνέλθῃ ὑψηλότερα· οὐδεὶς δὲ πάλιν τόσῳ χαμηλὰ, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ πείσῃ βαθύτερον.

Τὴν στιγμήν καθ' ἣν αἱ φυσικαὶ δυνάμεις τοῦ σώματος φαίνονται ἡμῖν ὠραιότεραι, τότε διαρρήγνυνται.

Ὅπως πολλοὶ ὁγκώδεις βράχοι ὑποσκάπτονται καὶ παρασύρονται ὑπὸ τῶν μικρῶν βυακίων καὶ καταπίπτουσιν ἀπὸ τῶν ὁρέων, οὕτω καὶ πολλάκις ἡ σκληρὰ λογικὴ τοῦ ἀνδρὸς διαλύεται καὶ καταπίπτει ὑπὸ τῶν γυναικείων δακρύων.